

ben, a népire kevésbé hatottak. A népi hímzés is tudatos változás eredménye.

A legtöbb törökös népi hímzés Erdélyből ismeretes. Különösen becsesek az erdélyi református templomokban még ma is meglévő úrasztali terítők, amelyek itt elsőízben kerülnek közlésre. Van ezek között olyan is, amelyet a belehímzett török írásjelek bizonyossága szerint, a mohamedán istentiszteletnél használtak (*Dányán*), s magyar felirata szerint csak 1704-ben, tehát jóval a hódoltság után ajándékozták a magyar református templomnak. Számos darabról nem is lehet eldönteni, hogy vajjon magyar, avagy eredeti török munka-e. „Ezek az erősen törökös jellegű díszitmények” — mondja a szerző — „Erdélyben olyan, jóformán minden nyugati hatástól ment színezési és technikai jelleggel párosultak, amelyek erdélyi nem-törökös hímzéseken is megvannak.”

Dr. Vajkai Aurél.

## Szegedi tájszavak.

(Folytatás.)

*múlóvá*: elmúlóan, halkán, távolról. *Múlóvá hallottam.*

*muritty*: muri, vigasság [gúnyos]

*mustrabirka*: az a birka, amelyet ősszel a juhfalca felfrissítésekor a vágónak eladnak

*múto*: mióta

*muti*: mutasd meg (enyhe kérés)

*mutuz*—*mutuszka*: balga, oktondi

*muzi*: mozi

*múzion*: múzeum

*napáldozat*: naplemente

*napságát*: enyhe káromkodás; *napságát annak az asszonnak*

*nábokos*: hóbortos

*é-nádal*: elver; *jó énádalta a fiját*

*nápisz*: nyápic

*é-násznépel*: elver; *jó énásznépelte a feleségit*

*neszes*: félkegyelmű

*neszeszáré*: félkegyelmű, hóbortos

*neveletlen*: az a felnőtt fiú- vagy lánygyermek, aki még nem házas. *Három családom van, de kettő még neveletlen*

*nevetgéröz*: nevetgél

*nevetköz*: nevetgél

*mög-nevez*: megmagyaráz. *Mögneveztem neki, hogy kő csinálni.*

*némik*: némelyik

*némőki*: némelyki

- nénike*: apáca  
*nikli*: nikkell  
*nóbli*: két ász a huszonegyezésben, erősebb mint a „huszonegy“  
*nóblis*: piperkőc, ürhatnám természetű  
*noszkol*: nógat  
*noszogal*: nógat  
*nyakvági*: büszke, kényes  
*nyakratüre*: nyakrafőre  
*nyarvog*: 1. nyávog a macska, 2. síró hangon kötözködik a gyerek  
*nyaska*: finnyás, válogatós (ételben)  
*nyaskál*: finnyáskodik (az ételben)  
*nyeldöklő*: nyelöcső  
*nyerítőz*: hangosan nevetgél  
*nyersnyakas*: dölyfős, vastagnyakú  
*nyíla*: istennyíla, menykő  
*nyíret*: csöndben sírdogál (főképp gyerek)  
*őbojog*: ödöng, kószál  
*őcsáll*: őcsárol  
*ocsmonda*: ocsmány, ronda  
*odaadó*: adakozó, bőkezű; jó *odaadó* embőr.  
*ódalgós*: egyenetlen, lejtős; *ódalgós út*.  
*ódaltok*: oldalt  
*ójrál*: szaladgál, kószál  
*ókollúrium*: pápaszem [tréfás]  
*olaj*: tárgyesele *olajt*  
*olvas*: számít valakire; *biztossan olvasok rád, hogy égyűssz*.  
*ordíkol*: ordítózik  
*őböjög*: kószál, ödöng  
*őgyít*: vegyít, kever  
*őkülléütött*: ostoba  
*őkrődik*: ökreendezik  
*őr*: öröl, *őret*: öröltet; *űret*: örlemény  
*őrcgutyakedvű*: mogorva  
*őromhalott*: akinek halálán a hozzátartozók inkább örülnek, mint sírnak (pl. a vagyona miatt).  
*őrong*: őrzöng, elveszti a fejét  
*őstörködik*: kötekedik, berzenkedik  
*őtcolm*: otkolon, szagosviz; *őtcolm—őtcolmot*  
*őtöng*. 1. nem tudja, mitévő legyen, habozik, 2. tétovázva vára-  
 kozik.  
*jár-őtözik*: felölti az egyenruhát, azaz bevonul. *Lövetkődzik*:  
 megszabadul a katonáéktól.  
*őtöző*: öltözet. *Vöttem éggv őtöző ruhának valót, vöttem éggv*  
*őtözőt*.  
*őtűvékötött*: mafla, oktondi.

(Folyt. köv.)

Bálint Sándor.